

ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಹಾಕ್ಸಿದ್ರೂ ಕಾಲ್ಬಾನಿ ಮತ್ಯಾಕ ಬರತ್ತೀ ?

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಹೊಸಮನಿ, ನರೇಂದ್ರ

"ನಾ ನಾಕೈದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ (ಲಸಿಕೆ) ಹಾಕ್ಸಿದ್ರೂ ಈ ವರ್ಷ ಬ್ಯಾನಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದಿತ್ತರಿ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ ದನಗಳಿಗೆ ಇದು ಬರಬಾರ್ಡ್ ಆಗಿತ್ತಿರಿ. ಯಾಕೆ ಅಂತ ತಿಳಿವಲ್ಲರಿ. ಹಿಂಗ ಆದ್ರೆ ಈ ರೋಗ ಬರೋದು ಹೆಂಗ ನಿಲ್ಲಬೇಕರಿ. ದನದ ದವಾಖಾನೆಯವರು ವರ್ಷಾನೂ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಹಾಕ್ತಾರಿ. ಇದು ಎಲ್ಲೆ "ತಪ್ಪೂಣ" ಆಗ್ತೀ ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳ್ತೀ."

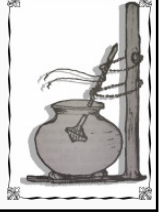
ನೋಡ್ರಿ ಶ್ರೀಕಾಂತಅವರೆ, ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎಂಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದನಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಜಾನುವಾರಗಳ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಬೇನೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ರೋಗ ಬರುವ ಕಾಲ, ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಆಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿ ಕುರಿತು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವ - ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವ ಮುನ್ನ, ಉಳಿದವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಕಳು, ಎಮ್ಮೆ, ಕುರಿ, ಆಡು, ಹಂದಿ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಯ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಯಾವುದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಾಣು (ವೈರಸ್)ವಿನಿಂದ ಬರುವ ಈ ರೋಗ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾದದ್ದು. ರೋಗ ಪೀಡಿತ ಪಶುವಿನ ಜೊಲ್ಲು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮುಖಾಂತರ, ತಿಂದುಳಿದ ಮೇವಿನ ಮುಖಾಂತರ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತುಂತುರು ಹನಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪಶುವನ್ನು ರೋಗ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಈ ವೈರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಡಂಚಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಊರ ಹೊರಗೆ ಮೇಯಲು ಹೋಗುವ ದನಗಳು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ವೈರಸ್ಸು ಉಳ್ಳ ಆಹಾರ, ನೀರು ಅಥವಾ ಗಾಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ರೋಗಾಣು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ವೈರಸ್ಸು ಜೀವವಿರುವ ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿಲು ಅಥವಾ ರಸಸಾರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವ ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕ್ಷಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ನಾಜೂಕಿನ ಈ ವಿಷಾಣು ಅದು ಹೇಗೆ ಊರಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಎಲ್ಲ ದನಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಿತ್ತೂರು ಸಮೀಪದ ತೋಟದ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿನ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ಯಾವತ್ತೂ ಬಂದಿರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ಪಶುಪಾಲನಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ

"ಕಡೆಗೋಲು" ಅಂಕಣ

ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಕುರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಚರ್ಚಿಸುವ "ಕಡೆಗೋಲು" ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಂಕಣವಿದು. ಓದುಗರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮುನ್ನಡೆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂಬರುವ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

- ಸಂ.

ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆಗೆ ಲಸಿಕೆ (ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್) ಹಾಕಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬೇನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಇಷ್ಟೆ, ಅವರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಬಳಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ "ಗೌಟ" ಔಷಧ (ಎಲೆ, ಇಂಗು, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಹಿಟ್ಟು) ಯಾವ ದನಗಳಿಗೂ ಬೇನೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತಂತೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದನ್ನೇ ಪಾಲಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇನೆ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದು ಆತನ ಸಂದೇಹವಾಗಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ಬರಲಾರದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ ಕೂಡಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ತರುವ ವೈರಸ್ಸು ಹಬ್ಬುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಇದುವರೆಗೂ ಅವರ ದನಗಳು ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸಿದಿಲ್ಲ. ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಈ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಗೌಟ ಔಷಧದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆಷ್ಟು, ಬಿಟ್ಟರೆಷ್ಟು ! ಕಳೆದ ವರ್ಷ ದನದ ಸಂತೆಯೊಂದರಿಂದ ಹೊಸ ಎತ್ತೊಂದನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ತಂದಿದ್ದ ಆ ರೈತನಿಗೆ ಆಗ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಯೇ ಕಂಡಿತ್ತು. ರೋಗಾಣುಗಳು ದೇಹ ಸೇರಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ರೋಗಾಣುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ರೋಗಾಣುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಮೆಲ್ಲನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಜ್ವರವು 106-107 ಡಿಗ್ರಿ ಫ್ಯಾರನ್‌ಹೀಟ್ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ವೈರಸ್ಸು ತನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವ ನಾಲಿಗೆ, ದವಡೆ, ಗಂಟಲು, ಗೊರಸುಗಳ ಮಧ್ಯದ ಮಿದುಭಾಗ, ಕೆಚ್ಚಲು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಳ್ಳೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೇ ಹೀಗೆ. ಚಪ್ಪೆ ಬೇನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ದನಗಳ ದೇಹದ ದಷ್ಟ-ಪುಷ್ಟ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಿರುವ ಚಪ್ಪೆಯನ್ನೇ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ

ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಗಂಟಲು ಬೇನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಗಂಟಲು, ಶ್ವಾಸನಾಳ ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶ (ಲಂಗ್)ಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಬಾವು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹಾನಿಕಾರಕ ಜೀವಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾಧ್ಯಾನತೆ ಮೇಲೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಾಪ ಮೆರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಏಳುವ ವೈರಸ್ ಗುಳ್ಳೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಸತತವಾಗಿ ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತವೆ. ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಊತದಿಂದಾಗುವ ನೋವು ಪದೆ ಪದೇ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುವ ದನದ ಜೊಲ್ಲು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬುರುಗು ಹಾಗೂ "ಚಪ್ಪ-ಚಪ್ಪ" ಎಂಬ ಶಬ್ದದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜೊಲ್ಲು ಮತ್ತೊಂದು ದನಕ್ಕೆ ರೋಗ ತರುವ ವೈರಸ್‌ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ರೋಗ ಬಂದ ಹಸುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಗೊರಸುಗಳ ಮಧ್ಯದ ಗುಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ರೋಗಾಣುಗಳು ಮನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ವಿಪರೀತ ಜ್ವರ ಹಾಗೂ ಗುಳ್ಳೆಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಪಶು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುವುದು. ದೇಶಿ ತಳಿಯ ದನಗಳು ಈ ರೋಗದಿಂದ ಶೀಘ್ರವೇ ಗುಣಮುಖವಾಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೋಗ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಿಶ್ರತಳಿ ಹಸುಗಳು ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾಲಿನ ಹುಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ರಸಿಕೆಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವ ನೋಣಗಳು ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ಇಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಒಡೆದು ಹುಳುಗಳಾಗಿ ಗಾಯದಲ್ಲಿನ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದು ನೋಡಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೇ ಉಮ್ಮಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುವ ಪಶುಗಳ ಯಾತನೇ ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಯಂಕರ.

ಪರ ಊರುಗಳಿಂದ ದನ ಖರೀದಿಸುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಲಿ, ಪಶುವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಅವಶ್ಯ. ರೋಗ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮನುಷ್ಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ-ಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಬೀಗರ ಊರಿಂದ ಫೋನ್ ಕರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವರ ಊರಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ರೋಗ ಬಂದಿತ್ತಂತೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಾಲಿನ "ಡೈರಿ" ತೋರಿಸಲು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಆಗ ಅವರ ಭೆಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿರಿ ಎಂದು ಸಾರಾಸಗಟ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಎಷ್ಟೋ ದಿನ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದೆನು. ಬೇನೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನ ಕರು ಇರುವವರು ತಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲಿ, ಡ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ವಸ್ತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ವೈರಸ್‌ನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಸಲಿಗೆ ಬಿಳುವ ವೈರಸ್ಸು ಬೇಗನೆ ಸಾಯುವುದಾದರೂ ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ದನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ

ರೋಗ ಬರುವುದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬೀಗರಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ದನಗಳನ್ನು ಗೋಳಿಗಿಡು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತಿದು. ಗ್ರಾಮವೊಂದರ ರೈತನು ತಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ 20-30 ಕರುಗಳು ಅಲ್ಪ ಜ್ವರ ತೋರಿಸಿ ಬೇರಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲದೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಊರಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ರೋಗ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೌದೆಂದು ಆತ ಉತ್ತರಿಸಿದನು. ವಯಸ್ಸು ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಜ್ವರ, ಬಾಯಿಂದ ಜೊಲ್ಲು, ಕಾಲು ಜಾಡಿಸುವುದು, ಮೇವು ಬಿಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಮೇಲಿನ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಪಟ್ಟಿ ಆಕಾರದ ಕೊಳೆತ ಭಾಗ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಸತ್ತಂತಹ ಕರುವಿನ ದೇಹದ ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ ತಜ್ಞ ಪಶುವೈದ್ಯರು ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನೋಡಿ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಅವರ, ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಬೇನೆ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳವಿದೆ. ಆದರೆ ಜಾಣತನವೆಂದರೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ರೋಗ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿದಾಗಲೂ ಬೇನೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಸೋಜಿಗ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಂಭವನೀಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು.

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಮೇಲಿನ ಕರುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ದನಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ತಪ್ಪದೇ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸದೇ ಇರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ. ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ, ಗಬ್ಬವಿರುವ ದನಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಲಕ್ಷಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಮತ್ತಾವುದೋ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗಿದ್ದರೆ ಲಸಿಕೆಯನ್ನೇ ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸದೇ ಹೋದರೆ 99999 ದನಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವ ಸಂಭವವಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟಾಗಿ ತುಂಬು ಗಬ್ಬದ ದನಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಬಂದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಗಂಟು ಆಗುತ್ತದೆ, ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಬೇನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಲಸಿಕೆ ಏಕೆ ಎನ್ನುವ ಅಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕುಂಟು ನೆಪಗಳು ಲಸಿಕೆ ದೊರೆಯದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗದಿರಲಿ.

ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಅವರ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ (ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಹಾಕ್ಸೆಡ್ರೊ ಕಾಲ್ಟಾನಿ ಮತ್ಯಾಕ ಬರತ್ತೀ !) ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವವರು ತಜ್ಞರಿರಬೇಕು, ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಲಸಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಖಾತ್ರಿಯದಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ರೋಗದ ವೈರಸ್ಸು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ರಚನೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ (ಮ್ಯುಟೇಶನ್) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಸಿಕೆ ತಯಾರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇಳಂಬವಾಗುವುದು. ಹಿಂದಿನ ಲಸಿಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಲಸಿಕೆ ವೈಫಲ್ಯಗೊಂಡು ಬೇನೆ ಬರಬಹುದು.

–“ಜವಾರಿ ಬಸಣ್ಣ” –9845708013 (mugaliak@uasd.in)